

Prof. dr hab. Marek Sak

Łódź 12. 06. 2024

Akademia Sztuk Pięknych

Im. Władysława Strzemińskiego

w Łodzi

**Recenzja doktoratu mgr Joanny Salskiej McNeil w dziedzinie sztuki
w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki pt. *Tetralogia troski
i nadziei – alterrealizm jako zwierciadło codzienności.***

Promotorem pracy doktorskiej mgr Joanny Salskiej McNeil jest prof. dr hab.
Tomasz Milanowski.

Do oceny zostały przedstawione *Portfolio, Praca doktorska, opis i dzieło.*
W zestawie znajduje się pozytywna opinia o pracy doktorskiej promotora
prof. dr hab. Tomasza Milanowskiego.

Pani mgr Joanna Salska McNeil jest artystką z bogatym dorobkiem
artystycznym i wystawienniczym. Prace prezentowała na 49 wystawach
indywidualnych głównie w USA i Polsce. Udział w wystawach zbiorowych
w których uczestniczyła doktorantka, także jest imponująca. Te 57 wystaw to
również głównie Stany Zjednoczone, Polska, Niemcy, Chiny. Jej prace znajdują
się w znaczących zbiorach muzealnych i kolekcjach na całym świecie a jeden
z jej obrazów biorących udział w Pekińskim Biennale, został włączony do stałej
kolekcji i ekspozycji w Muzeum Narodowym w Pekinie. Informacje te nie
wyczerpują listy osiągnięć Pani Joanny: otrzymała 5 nagród, brała udział
w projektach artystycznych, przebywała na rezydencjach artystycznych i ma
sporo publikacji (książki , artykuły). Twórczość Joanny Salskiej jest bogato
opisana, to ok 45 tekstów od artykułów, tekstów krytycznych w katalogach
i książkach.

Jest zapraszana do uczestniczenia w komisjach i radach doradczych.

Konferencji i seminariów naukowych także nie omija biorąc w nich aktywny
udział.

Jak z powyższego widać, mamy do czynienia z osobą bardzo aktywną twórczo
i społecznie, wrażliwą na piękno i empatyczną. Pani Joanna ponadto żyje

i tworzy w dwóch krajach: Polsce i USA.

Studia ukończyła w Warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych uzyskując dyplom magistra sztuki.

Jak pisze, w 2017 roku w swojej Alma Mater rozpoczęła studia doktoranckie. Studiowała pod kierunkiem profesorów K. Wachowiaka i Tomasza Milanowskiego na Wydziale Malarstwa. W efekcie mamy przedstawioną pracę doktorską, której promotorem jest prof. dr hab. Tomasz Milanowski a która składa się z dwóch części, pisemnej i reprodukcji kolekcji obrazów powstałych w latach 2017-2022. Z dat wynika, że obrazy powstały podczas studiów doktoranckich. Reprodukowane prace wykonane są w technice olejnej i kolażu, dominują dwa formaty 120 x 120 cm. Jest to siedem portretów namalowanych farbami olejnymi na płycie w latach 2017 – 2019. I choć kompozycja jest klasyczna, jak to w portrecie, centralna dośrodkowa, można rzec statyczna, obrazy jednak są pełne ekspresji dzięki użytym środkom jak: gest, kolor, grymas twarzy. Kluczem dynamiki i ekspresji tych dzieł są oczy, które nie pozwalają przejść obojętnie i nawiązują kontakt z odbiorcą. Pozostała część kolekcji to obrazy zdecydowanie mniejsze 30 x 45 cm, malowane zarówno na płycie, cokolwiek termin ten nie oznacza jak i na papierze. Prace na papierze jakby ośmieliły autorkę do rozszerzenia gamy środków o elementy wklejane. W efekcie mamy interesującą kolekcję kolaży, która nie pozwala mi uciec od peryferyjnego w dysertacji, ale pięknego opisu zachwytu nad przyrodą. Ta wrażliwość pejzażowa ujawnia się w wielu obrazach zaczynając od nr 1. „ Słońce stojące w Ogniu” po ostatni 27. „Być może ich spotkałeś” gdzie kompozycja jest podobna. Poziomy element - płaszczyzna na dole obrazu i wielka płaszczyzna nad nią, która jest niczym scena w teatrze, niczym przestrzeń dla spraw niezależnych od człowieka a zajętych własnym bytem. Taki kontrastowy podział od razu budzi niepokój a refleksja przychodzi z lekkim opóźnieniem. Dzięki temu jest głębsza, pozwala pełniej wniknąć w treść, rozkoszować formą, techniką, kolorem a głównie elementem dla którego przeznaczona jest ta powierzchnia.

Reprodukcje obrazów to tylko część przygotowanej przez Panią Joanne Salską McNeil rozprawy doktorskiej pod tytułem *Tetralogia troski i nadziei – alterrealizm jako zwierciadło codzienności*. Dysertacja zbudowana jest zgodnie ze wszystkimi regułami i składa się z rozdziałów:

Wstęp

Artysta w świecie ponowoczesnym

Czuły narrator a perspektywa wieloświatów

W multiwersum realizmu

W stronę alterrealizmu

Opis przedstawionej kolekcji

Podsumowanie

Streszczenie

Summary

Bibliografia

Spis obrazów

Reprodukcje obrazów

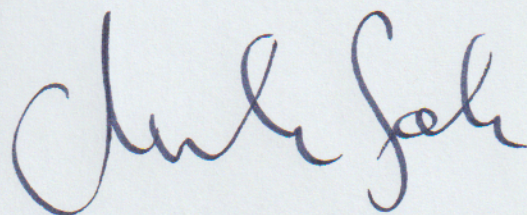
Praca jako całość ujmuje rzetelnością zarówno analiz jak i konstrukcji. Dobrze dobrane są lektury i celnie wykorzystane. Dysertacja jest interesującym, oryginalnym spojrzeniem i precyzyjną analizą zjawisk i procesów zachodzących w sztuce i otaczającym świecie. Autorka rozważa rolę artysty w kontekście przyśpieszenia technologicznego i zmian jakie wokół zachodzą w sposób błyskawiczny. A analizowane transformacje dotyczą zarówno dzieła, mecenatu, rynku sztuki i samego odbiorcy.

Dużo uwagi poświęca również badaniu większości nurtów w sztuce zawierających w swojej nazwie pojęcie *realizm*. Aby wreszcie poświęcić jeden rozdział, stworzonemu i opublikowanemu pod pseudonimem Uba Owl, *Manifestu Alterrealizmu* z 2010 roku. Jej *Alterrealizm* to próba poradzenie sobie przez panią Joannę Salską McNeil ze swoją ekspresją twórczą z kontekstem w którym przyszło jej żyć i tworzyć. I wreszcie samym realizowanym dziełem. Jej analityczna natura musiała to wszystko uporządkować i nazwać. Choć przychodzą mi i takie refleksje w kontekście tej dysertacji, iż całe dzieło zrealizowała osoba, bardzo rzetelna, analityczna sprawna. To jednak jest absolutną romantyczką o wielkiej wrażliwości. Świadczą o tym ciepłe opisy przyrody, poruszane kwestie społeczne, które jakby wymknęły się jej z pod kontroli i znalazły się w tekście dysertacji nieomal poza autorką. Muszę tu podkreślić że, kolekcja obrazów jest równie romantyczna i wpisuje się doskonale w zaproponowane pojęcie alterrealizmu.

Konkluzja

Moim zdaniem Pani mgr Joanna Salska McNeil to doświadczona artystka z sukcesami o dużej kulturze, empatii i refleksjach związanych ze sztuką i współczesnością. Jest osobą aktywną społecznie, bierze udział w konferencjach, wykładach, publikuje.

W przedstawionej pracy doktorskiej wykazała się zarówno wiedzą jak i umiejętnościami pozwalającymi z pełnym przekonaniem stwierdzić, że spełnia wszystkie wymagania ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. art. 187 – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.J. Dz. U. z 2023r poz. 742 ze zm.)

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anna Salska', written in a cursive style.